

Izhaja vsaki dan.

Izdi ob nedeljah in praznikih ob 5. uri, ob ponedeljkih ob 2. uri zjutraj.

Posredne številke se prodajajo po 3 novč. (6 stotink) v množicah tobakarnah v Trstu in okolici. Ljubljani, Gorici, Celju, Kranju, Mariboru, Celovcu, Idriji, St. Petru, Sežani, Nabrežini, Novemestu itd.

Oglašanje in naročbe sprejema uprava lista „Edinost“, ulica Giorgio Galatti št. 18. — Uradne ure so od 2. pop. do 4. svečer. — Cene oglaševanja 16 st. na vrsto petič; poslanice, zamrznice, javne zahvale in domači oglašaji po pogodbi.

TELEFON števil. 1157.

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

Naročnina za eno leto 24 K., pol leta 12 K., 3 mesece 6 K. — Na naročbe brez dopolnjenega naročnega se uprava ne odziva.

Vsi dopisi naj se pošiljajo na uredništvo lista. Nefrankovana pisma se ne sprejemajo in rokopiši se ne vračajo. Naročnino, oglaševanje in reklamacije je pošiljati na upravo lista.

UREDNIŠTVO: ul. Giorgio Galatti 18. (Narodni dom.) Izdajatelj in odgovorni urednik STEFAN GODINA. Lastnik konsorcij lista „Edinost“. — Nacionalna tiskarna konsorcija lista „Edinost“ v Trstu, ulica Giorgio Galatti št. 18. Poštne-hranilnični račun št. 652.841.

Brzobjavne vesti.

Goriški deželni zbor.

GORICA 30. Na današnji seji deželnega zbora so bili v sprejeti zakonski načrti glede uvrščenja cest Biljana—Romeni, potem Iderško—Lisek in Log—Verša, drugi zakonski načrti so bili izročeni odeskem. Isti tako je bila izročena: gramemu odesku resoucija na vlado glede zagotovitvenja stalnega letnega državnega prispevka za deželni melioracijski fond, ki se ustanovi. Posl. Štrekelj in tovariši so vložili interpelacijo na ministerstvo za poljedelstvo, naj bi se brzo rešile prošnje za brezobrestno posojilo za nasajenje vinogradov uničenih po trtni uši. Predlog posl. Štrekelja, naj bi vlada v državni zbornici predložila nov volilni red in predlog posl. Grče, naj se deželnemu odboru naloži, da izdela nov deželni volilni red na temelju splošnega in tajnega glasovanja, bosta utemeljena v bodoči seji.

Prince Lobkovic upokojen.

DUNAJ 30. Cesar je zbornemu poveljniku FZM pisec Lobkovicu na lastno prošnjo iz zdravstvenih razlogov dovolil, da sme stopiti v trajen pokoj, priznavši njegove zasluge v vojni in miru, ter mu je podelil briljantno k vojaškemu zaslužnemu križu.

† Artur Pernhoffer.

GRADEC 30. Po noči je umrl tukaj Artur Pernhoffer, ravnatelj podružnice »Correspondenz Bureau«.

Ministerski predsednik Gautsch.

DUNAJ 30. — Ministerski predsednik baron Gautsch se je po dovršenem sdravljenju danes zjutraj povrnil semkaj iz Karlovih varov.

Novi tajni svetovalci.

DUNAJ 30. Odposlanec grf Oton Brandes, FML Lovetto in podpredsednik najvišjega računskega dvora baron Hauenchild-Bauer so bili danes zaprisoženi kakor tajni svetovalci.

Nemški državni zbor.

BEROLIN 30. Državni zbor je sklican za dan 28. novembra.

Francoski zbornici.

PARIZ 30. Zbornici sta pričeli svoje delovanje. Zbornica poslancev je pričela razpravljati o predlogi glede amnestije, senatu je pa bilo predloženo poročilo zakona glede 1 čitve cerkve od države.

Nesreča na železnici.

LANGENHAGEN 30. (okraj Hanover) Danes zjutraj je neki delavski vlak trčil v osební vlak. En nadzornik in en kurjač sta bila ubita, štiri potniki pa težko ranjeni.

PODLISTEK.

321

Prokletstvo.

sgodovinski roman Avgusta Šenoe. — Nadaljeval in dovršil I. K. Tomič.

Prevel M. O.—S.

Gospa gleda, gospa sluša, srce jej je polno, hotela bi vzklikniti od radosti, a pred banom stoji jedinec mu Nikola, ožarjen od nočne luči. A niti mladič se ni menil za meene in zvezde, ampak očesi sta se mu postavili na ustih milega očeta, ki mu je pripovedoval junaške pripovedke iz stare hrvatske davnine: kako je sedmero bratov z dvema sestrama iz daljnih ledenih strani došlo v ta krasni primorski kraj, kako so ga oteli kralju Pesoglavu, kako je hrvatski kralj tolkel črne Arape in kačje Benečane, kako je Sišćan župan Ljudovik z junaško deščico pragnal Franke s hrvatske zemlje, kako je na široko in daleč blestela krona Zvonimirova in proslavila hrvatski rod, in kako je slednjič radnji kralj hrvatskega je z ka dvignil meč proti tuji navali, ali so ga zapustili lastni mu sinovi in je klonil mrtev

Križar »Cardinal Cisneros« izgubljen. MADRID 30. Minister v. j. e mornarice je izjavil, da je križar »Cardinal Cisneros« popolnoma izgubljen.

Ameriški pomorski častniki napadeni od Kitajcev.

LONDON 30. »Evening Standard« poroča iz Šangaja: Admiral Train, ki je bil s svojim sinom kapitanom Trairom z ameriške topničarke »Quiros« pri Nankingu na lovu, je pomotoma obstrelil neko Kitajko. Prebivalci vasi so obkolili častnike, jim odvzeli puške, so pobili na tla admirala, ter so vjeli kapitana kakor poroka. Vzlic temu, da je ameriški zdravnik izjavil, da je ženska le neznatno ranjena, so se Kitajci branili izpuštitu kapitana na svobodo ter so napadli močao ameriško eskadro, ki je prišla na pomoč. Na to se je iskrcal oddelček 40 mornarjev, ki so ga tudi Kitajci napadli, tako da je bil prisiljen dvakrat streljati v množico.

Dogodki na Ruskem.

PETROGRAD 30. Ko so včeraj uradniki glavnega brzobjavnega urada sklenili, da prenehajo poslovanje, se je načelnik petrograjskega brzobjavnega urada podal k državnemu tajniku Durovov, načelniku ruskih pošt in brzobjavov, da razpravlja s tem o položaju in o zahtevah uradnikov.

Popoldne se je vrčila seja mestne dume. Dvorana je bila gosto napolnjena. Uhode so zasedli množični policijci. Pred dumo je prišlo 30 delavskih odposlancev, ki so predložili nastopne zahteve delavcev: 1. Delavci zahtevajo, kakor splošno znano, pravice do svobode. 2. Mesto naj skrbi za hrano delavcev, dokler traja štrajk. 3. Delavci zahtevajo, da se ne sme, da bi se vodovod razdeljal, naj se takoj odstrani četa, ki strajkuje vodovod. 4. Mesto naj v bodoče ne troši več za državno policijo in kozake, ki se uporabljajo proti državljanom. 5. Mesto naj jamči za osebo varstvo odposlancev, ker utegne generalni guverner ukazati, da se jih aretuje. 6. Mesto naj delavcem preskrbi orožje in naj ustanovi meščansko milico, potem bodo delavci garantirali za varstvo, mir in red. Duma je obljubila, da odgovori na te zahteve do torka.

V 14. oddelku mornarjev v Petrogradu so popoldne nastali resni nemiri, ki so bili pa sveder udušeni.

Pri načelniku odvetniške zveze so se včeraj zglasili štiri častniki s prošnjo, naj se jim pomaga na organizaciji svobodnega gibanja v armadi.

LODZ 30. Povodom neke hišne preiskave so našli tri bombe. Lastnik dotične

hiše je streljal na policijste. Bil je aretovan.

PETROGRAD 30. (Petrogr. brz. agent.) Tukajšnji brzobjavni uradniki so pričeli štrajkati. Radi tega je promet brzobjavnih vesti v nevarnosti.

SEVASTOPOL 30. V petek so bili tukaj poulični nemiri. Množica je bila razgana, vsled česar so bile nekatere osebe aretovane. Pozneje so bile pa zopet spuščene na svobodo. Sedaj je mesto mirno.

PETROGRAD 30. Za dobo prekinjenja v prometu je finančno ministerstvo odpravilo carino na meso, ki prihaja po morju iz inozemstva, vendar se mora to dovoljenje izdati za vsak posamezen slučaj.

VARŠAVA 30. Danes so zaprte tovarne, banke in drugi zavodi. Vozovi tramvaja so bili semtertje prevrteni in zažgani. V provincojalnih mestih prihaja tudi štrajk. Posebno kritičen je položaj v Lodzu, kjer štrajka nad 100.000 delavcev. V guberniji suvalski so oborožene tolpe zapalile 11 monopolnih zalog žganja.

PETROGRAD 30. Delegatje štrajkujočih uradnikov glavnega brzobjavnega urada so prišli danes k petrograjski brzobjavni agenciji ter so pozvali uradnike, naj ustavijo delo, kar se je tudi zgodilo.

HELSINGFORS 30. Danes je bil proglašen štrajk na finski železnici od Petrograda do rusko-finske meje.

LODZ 30. Prodajalnice so zaprte, nekatere prodajalnice, ki so bile odprte, so štrajkovi razdeljali. Več tisoč delavcev je koračalo po ulicah, ki so raztrgali zastave, obseane povodom današnjega dvornega praznika. Vojaške patrulje so slepo streljale.

VARŠAVA 30. V predmestju Praga je bil ubit neki orožnik.

BEROLIN 30. Glasom poročil iz Odesa ni možno približno določiti števila žrtv včerajšnjih nemirov, ker je upravam pokopališč in bolnišnic strogo prepovedano izdajati pojasnila.

Policija sama odstranjuje ranjence, katerih število je zelo veliko. Oblastaje ne zaupajo pehoti in jo drže v vojašnicah ter uporabljajo samo kozake in orožništvo.

Neki dijak je z barikad zaklical došlim kozakom naj se raje pridružijo bratom, borečim se za svobodo skupne domovine, mesto da nanje streljajo. Kozaki so na to odgovorili s štrikratnim streljanjem, valed česar je bilo devet oseb ubitih, 40 pa ranjenih. Neškodovane osebe so, preganjane od kozakov, bežale v bližnje hiše, vdrele v tuja stanovanja oziroma so se poskrile v podstrešjih.

Nova liberalna era na Ruskem.

PARIZ 30. Neka brzobjavka dospela po noči iz Londona poroča, da je car Nikolaj

pridno posvetovali in sbirali novih in novih čet, da morejo vsako dalmatinsko mesto obdati železnim pasom bojnikov. Govorilo se je tudi o tem, da slavonski ban Detrik Bubek udari z veliko vojsko preko Kuina v Dalmacijo, da prime od strani priorja bana Palešnika, vojskovodjo bosanskega v Dalmaciji. Mladim junakom, ki so bili niži častniki v vojski, ni bilo možno zapustiti vojske, ker je trebalo izvežbati nove čete. Tako je gospa Vladislava videvala na Omišu samo stare bradate glave plemstva, polkovnike in kapetane Trvdka in hrvatske lige. Ban Ivaniš je odvajal te resne goste v svojo prostorno sobano in je zapiral vrata za reboj. Posvetoval se je žujimi po cele ure, a potem se je četa zopet razhajala na brzih konjih. Tako je bilo Ivanišu še manje prilike, da bi se svojimi milimi preživljal mirnih trenotkov. Radi tega je težko vzdihala in tiho jokala gospa Vladislava; žalostan je bil radi tega mladič Nikola, ker oče ni utegnil pripovedovati mu pripovedke o starih hrvatskih junakih.

— Ne res, mati, je začel deček, stoječi z materjo onega dne poleg okna, prosim te lepo, nadaluj, kakor si bila lepo začela o našem rodu. Naš mili oče govori samo o najstarejših junakih in kraljih, ali jaz bi rad

vesprejel liberalni program in imenoval Witteja ministerskim predsednikom. Car je podelil narodni zbornici zakonodajno oblast; vsi sloji prebivalstva se bodo udeleževali volitev v državno dumo; nagla sodba bo povsod odpravljena. Tozadnji carjev manifest bo baje proglašen danes.

PETROGRAD 30. (Petrogr. brz. agent.) Danes zvečer bo objavljen carski manifest, s katerim bo Witte imenovan ministerskim predsednikom z nalogom, naj uredi vladne posle jednostavneje. Z man festom bodo nadalje podeljene državljanske svobode, zakonodajna дума in razširjenje volilne pravice.

Dopis od Save.

Tudi Štajerski deželni zbor je sedaj na delu. V njem je letos valed smrti dekana Žičkarja le 9 slovenskih poslancev (dr. Jurčeta, dr. Ploj, dr. Hrašovec, dr. Dečko, Rubič, Vršaj, Kočevar, Roš in Roškar). Dokler jih je bilo deset, mogli so obstruirati, kar so bili lani z vseh strani stisnili in s čemer so bili dosegli, da dobi spodnji Štajer slovensko kmetijsko šolo pri Sv. Juriju ob j. ž. Žalostno je bilo sicer, da so bili primorani seči po tem skrajnem parlamentarnem sredstvu, da so to dosegli. Ali dosežejo slovenski poslanci v Gradcu še kaj za svoj narod? Velikih vsehov seveda ne bodo imeli, toda v materijelnih stvareh se bo njihov glas v odeskih, kjer so nekoliko zastopani, vendar le malo jemal v poštev. V narodnem obziru se nemški poslanci morda dajo toliko omežati, da za Trbovlje, za ta velik rudniški kraj, za to silno veliko občno, dovolje morda slovensko deklško meščansko šolo. Kajti tudi nemških poslancev utegne naposled biti sram, da je na Štajerskem nekako dvajset nemških meščanskih šol, a slovenske pa nobene. Ker je spodnji Štajer v zadnjih petih letih dobil od dežele tri nemške deklške zavode (2 meščanski šoli, Celje, Ptuj; žensko deželno učiteljsko v Mariboru), utegne deželni zbor naposled tudi Slovincem dati tak zavod. Bila bi to seveda le mala drobtinica z bogato obloženo mize.

Valed smrti blagega poslanca Žičkarja ugrabljajo se zdaj, kdo bo njegov naslednik. Ker je bil pokojni Žičkar deželni in državni poslanec, je to vprašanje bolj komplcirano. Glede mandata za deželni zbor ne dela to nikomur nobene preglavice, ker na Štajerskem sedanji deželni poslanci nočejo nič vedeti o »kranjskem liberalizmu, ali klerikalizmu«. Oai zahtevajo od kandidata le to, da podpiše njihov program, ki je v omenjeni točki nevtralen. In ta program rad

vedel, kaj je bilo z našim plemenom in kaj je sedaj. Vem, da od očeta ne bom dolgo čul kake pripovedi. Vsa gospoda prihajajo k njemu na dogovore. To pa je tu pa tam važnejše opravilo nego naše starinske bajke.

— Da, sinko moj, je potrdila banica žalostno, sdi se mi, da se zopet pripravljava nova krvava doba, ki nam odvzame milega očeta za dlje časa.

— Nadomestuj mi ga torej, mila moja, pripoveduj mi, kakor sem te že enkrat zaprosil.

— Dobro sinko. Naj bo. Rod Horvatov je bil silen in močan in imel je mnogo zemlje, šum, vinogradov tam gori v Savoniji. Tvoj stric Pavel je bil povišan v Zagrebu v škofa. Dali mu so zlato kapo in zato palico, a spremljala ga je vedno pevaje cela četa svečnikov v cerkev, kjer so gorele zlate in srebrne svetiljke.

— A kje sta sedaj stricu Pavlu zlata kapa in palica? Zakaj ga ne spremlja sedaj toliko svečnikov v cerkev?

— Molči sinko, povem ti zakaj. Čuj dalje, tvoj oče je bil plemič, velik gospod, ki se mu je klanjala vsa kraljevina in cenil ga je močao sam kralj kakor velikega junaka in razumnika. Tu je zemlja med Srbijo in

podpiše vsak kandidat, naj si bo n. pr. duhovnik dr. Korošec, jako zaslužen in sposoben mož, ali župnik Tomažič, v korjarskem okraju odličan narodnjak z mnogimi zaslugami; ali pa veleposelnik Levak v Brečicah, narodni stebor v tem okraju. Kandidata za državni zbor bo težje zbrati, ker imajo Slovenci ondi do zlati dva kluba, dočim je v Gradcu en sam slovenski klub, ki se ga mora nehoti okleniti vsak štajerski slovenski poslanec, bodi že mož bolj liberalne, ali bolj klerikalne struje. Za deželni zbor utegne priti v prvi vrsti v poštev kandidatura dr. Korošca. Vendar pa v tej dobi tudi to vprašanje ni vitalno, ker volitev baje še ne bo tako hitro razpisana.

Kedar bo pa tu, bodo štajerski Slovenci gledali, da si ohranijo sedanjo hvalevredno edinost.

Dalmatinski deželni zbor.

Za der 30. Na sobotni seji deželnega zbora je bilo uloženih več interpelacij, med temi posl. Grgića (Hrvat) o oddaji večih eraričnih gradenj v Dalmaciji vnanjim tvežkam.

Tekom generalne debate o proračunih deželnega kulturnega fonda je posl. Trešč Pavič očital vladi, da zanemarija deželo, katere neugodni gospodarski položaj je zakrivila vlada. Podpore, ki jih je vlada dovolila za poljedelstvo, so neznatne; te bi se morale odkloniti, ker so pod častjo dežele in ker ni videti nikjer vseh vladnega delovanja. Dežela je temveč v gospodarskem oziru še vedno zaostala ter pogreša še vedno železnike zveze z monarhijo in z Bosno. Izseljevanje se čimdalje bolj množi, ki je povpešuje celo sama vlada, valed česar se dežela pušča. Posl. Kovačević (Srb) in Marović (Hrvat) sta tudi govorila v istem smislu kakor Trešč Pavič.

Voditelj namestništva dvorni svetovalec Nardelli je izjavil, da posl. Trešč Pavič prezide čini vidne vpebe vlade na gospodarskem polju. Pokazal je na delovanje državne kmetijske družbe, katere denarni promet znaša na leto milijon kron. Izseljevanje iz Dalmacije ima raznih vzrokov. Vzbe temu se prebivalstvo ne manjša, kajti zadnje ljudsko štetje je pokazalo prirastek. Avstrijska vlada je prepričana o potrebi železniške zveze Dalmacije z monarhijo. Ne sme se pa pozabiti, da je možno graditi to železnico le z dovoljenjem drugega faktorja v monarhiji, v česar pa isti dosedaj ni privolil.

O dogodkih na Kranjskem

prijavlja »Information« nastopno sliko, ki je simptomatična v toliko, v kolikor si smemo domnevati, da je prišla iz neklerikalnega peresa.

Tudi otvorjenje kranjskega deželnega zbora se je izvršilo v znamenju gibanja za volilno pravico. Katoliško narodna in socialno-demokratska stranka prirejata po vsej deželi skupna zborovanja, na katerih zahtevata uvedbo splošne in enake volilne pravice za deželni zbor. Istotako, kakor v Pragi, Brnu in Izomostu izročila deputacija delavcev deželnemu glavarju in deželnemu predsedniku želje krščansko-socialnega in socialno-demokratskega delavstva. Boj, ki ga je z veliko

Bosno, pravijo jej Mačva, tu je lepih mest, šum, potokov, polja, junaških ljudi. Videči, kako plemeniti je tvoj oče in dičen, postavil ga je kralj za bana v Mačvi, naj vlada ta kraj mesto kralja. Tam v mestu Bjelini si bil rojen ti, sinko moj. Tedaj smo imeli veliko veliko imetje, po Slavoniji, po Mačvi; naše zemlje so sežale tudi v madjarsko kraljevino, ki ne spada več pod našega bana. Živelimo smo srečno. Klet je bila polna vina, žitnice polne žite, hlevi polni živine, denarnice polne zlata, orožnica polna svetlega orožja, a eno veliko runcice kmetov nismo vladali z bičem, kakor nemo žival, kakor je bila tako navada pri naših sosedih, ampak smo jih smatrali za krščene ljudi in vladali smo z blago roko. Zato so nas naši podaniki imeli za očeta in mater in vsaki njih je delal drage volje za tri ljudi, vsakdo je paznoje trgal grozd. Zato je meni in očetu vse vpevalo in erelo, a gospoda sosedje plemiči so se žudili najini sreči, govorili so o neki operaciji, ker niso mogli nikakor umeti, da dobro srce in blaga roka imata več moči, nego li kruta duša in ostri bič.

(Pride še).

energijo uvela katoliško-narodna stranka, je — odkar je baron Hein zapustil deželo — zgolj boj za volilno pravico. Demokratska parola splošne in enake volilne pravice je ustvarila stranki dra. Šusteršiča neizmerno ugodon pozicijo v deželi, dočim se pozicija liberalne stranke vedno bolj maha od dne do dne. Je pač tako, da nobena stranka — in naj jo tudi vodijo najbolji in najpametnejši razlogi — ne sme nekažnjeno jemati na-as odija nasprotnosti proti ljudstvu. To uvidevajo sedaj tudi v širokih krogih napredne stranke same, posebno pa med mlajšimi elementi iste jih je mnogo, ki bi, ako bi hoteli slediti svojemu nagonu, skupno s socialnimi demokrati demonstrirali pred deželno hišo. Te elemente drži v okvirju stranke edino le še tradicionalno in opravičeno spoštovanje do voditelja dra. Tavčarja in pa zopernost do katoliško-narodne stranke in nje voditelja. Jasno je, da ti vse prej nego principijelni razlogi ne bodo mogli dolgo zadržavati razvoja in da bi narodno napredna stranka razbita po odločenju nje demokratskega krila. Bojareza, da bo ta stranka po razširjenju volilne pravice politično mrtva, je hudo pretirana, kakor so pretirane tudi nade katoliško-narodne stranke. Notranjsko, nekatere dele Dolenjske in brezdvmno tudi Ljubljano si bodo mogli naprednjaki ohraniti, oziroma priboriti, ako bodo delali in odložili odijozni liberalizem. S protidemokratskimi parolami se seveda ne more ničesar ohranjati, še manje pa privojevati. Iste le olajšujejo delo Šusteršiču in Kristanu prav izdatno ter dovajajo staro liberalno stranko tem hitreje do propada. Po situaciji v deželnem zboru in v deželi prihaja ista v naravaost smešen položaj. A smešnost ubija tudi na Kranjskem.

Nemška propaganda v Bosni.

Serajevska »Srpska riječ« je konstatirala te dni, da so minola že štiri leta, odkar so nekateri uradniki bosansko-hercegovske uprave in privatnih podjetij ustanovili v Serajevu nemško-nacionalno društvo pod imenom »Deutscher Stammtisch«. Ime je skromno bi menil človek, in zdelo bi se, da je njega cilj povsem nedolžen. Ali v stvari to ni tako. Temelj temu društvu je položen na agresivni nemško-nacionalni podlagi. Njihovi devizi je avktor uradnik deželne banke Banelli, kompoziter pa tamošnji učitelj muzike Heger. Deviza se glasi: »Dem deutschen Wort, der deutschen Art, laßt uns sein ein treues Wort«. Jasno je torej, kakove namene ima to društvo, katerega členi so izključno uradniki vlade in privatnih zavodov v Serajevu. Dosedaj je imelo društvo do 200 členov, ki plačujejo po eno krono članarine na mesec. Denar se upotreblja za čisto german-ske cilje, a poleg članarine ima to društvo mnogo dohodkov od zabav. Vsakega torka imajo svoje sestanke, kjer je prva na vrsti »Die Wacht am Rheine«.

O. Avstrija, Avstrija, tvoji državniki se niso ničesar naučili iz nešteti tvojih ne-areč in so tudi sedaj gluhi za glasove zdrave človeške pameti, sedaj, ko bi državi tako krvavo trebaio nekoliko več pametnih krmilec in nekoliko manje — nemških nacionalcev po državnih uradih v nemških pokrajinah!!

† General Dragomirov.

V petek je umrl na svojem posestvu pri Konotopu v černigovski guberniji ruski general Dragomirov. Dragomirov je bil eden najpopularnejših generalov ruske armade in ena najodličnejših vojaških avtoritet Rusije. Dragomirov se je rodil leta 1830, dosegel je torej starost 75 let. V začetku svoje vojaške kariere je bil Dragomirov profesor Nikola-jeve akademije generalnega štaba v Petrogradu, ki jo je bil prej z odliko dovršil. Kakor profesor taktike na tej vojni akademiji je užival Dragomirov veliko popularnost. Njegov učencec je bil tudi car Aleksander III. in cela vrsta vojaško strokovnjaških avtoritet Rusije se je izobrazila pod uplivom Dragomirova. Leta 1866. je Dragomirov prekinil svoje učno delovanje, da se je kakor vojaški atašé Rusije udeležil avstrijsko-pruske vojne. Svoja opazovanja in svoje utise je opisal v knjigi pod naslovom: »Črtice iz avstrijsko-pruske vojne leta 1866«. Kmalom na to je bil Dragomirov imenovan generalnim majorjem in je leta 1868 postal načelnik štaba kijevskega vojaškega okraja. Povzdignil je teko disciplino in taktiko četa, da je bil kmalo po letu 1870 imenovan načelnikom 14.

divizije. V rusko turški vojni leta 1877/78 je Dragomirov igral odlično vlogo. Poveljeval je rusko avantgardo, odlikoval se je ob prehodu preko Donave ter je bil potem na Šipki težko ranjen. Po dovršeni vojni je bil imenovan ravnateljem Nikolajevske akademije generalnega štaba. Tu je ostal do leta 1899, ko je bil imenovan generalnim guvernerjem in poveljnikom četa vojaškega okraja kijevskega. To mesto je zapustil minolo leto iz zdravstvenih czirov ter se nastanil na svojem posestvu pri Konotopu. Pred nekoliko meseci je bil pozvan v Petrograd, da sudeleži vojaških posvetovanj v Carskem Selu, ki so se vršile po bitki pri Mukdenu. Car ga je hotel odposlati na bojišče, toda zdravstveno stanje Dragomirovo ni dopustilo tega. Dragomirov je spisal mnogo knjig vojaško-strokovne vsebine: med temi: »Navod na taktiko«, »O izkrcavanju četa«, »O strategiji«, »Navod za pripravo četa na boj« in mnogo drugih. Dragomirov je pisal tudi izvirne kritične razprave o uglednih delih ruske literature. Znamenito je njegovo delo o romanu Tolstega: »Vojna in mir«. Med ruskimi vojski so Dragomirovi vojaški spisi posebno priljubljeni. Kakor politik je pripadal slavofilski smeri.

Drobne politične vesti.

Demonstracija vojaških brodovij v turških vodah. Z Dunaja poročajo, da so velevlasti na predlog Avstrije sklenile demonstracijo vojaških brodovij v strah Turčiji. Rusko brodogradnja pojde v Malo Azijo, brodovja drugih velevlasti v Carigrad, Solun in druga pristanišča. Tudi balkanske države da nastopijo ob turški meji.

»Avtonomna Makedonija«. To je ime listu, ki je pričel izhajati te dni v Beogradu pod geslom: »Balkan balkanskima narodima — Makedonija Makedoncima«. List izhaja enkrat na teden in velja izven arabskega kraljestva na leto 12 dinarjev, za pol leta 6 dinarjev.

Uvedenje veljave v frankih v Argentini. Dne 23. t. m. je, kakor javljajo iz Londona, predložil argentinski finančni minister zbornici v Buenos-Ayres zakonsko predlog, s katero se na mesto papirnatega piasra uvede veljava v frankih. »Frank« se bo v Argentini zval »Argentino«.

Bülów in Tittoni. Vesti došle iz Berolina zatrjujejo, da pride državni kancelar Bülów prve dni decembra v San Remo in da obišče Tittonija, italijanskega ministra vnanih stvari.

Razdelitev otoka Sahalina. Londonski »Times« poročajo z Tokija od 29. t. m., da se je dne 22. oktobra otok Sahalin razdelil med Ruso in med Japonce.

Domače vesti.

»Polaer Morgenblatt« v dnevniki. Svoj mišni članek v številki od minole sobote na adresu italijanskega lista »Popolo istriano« zavrzuje »Polaer Morgenblatt« tako le: »Vi pravite (Italijani namreč), da je vsa sveta dolžnost, da čuvate italijanski značej Pule. Prav dobro, samo prosimo Vas, da izvolite vzeti na znanje, da tudi mi poznamo svojo dolžnost, da namreč pazimo na to, da se ne bo radi italijanskega značaja pozabljalo nekaj drugega, kar vendar-le ni čisto brez pomena: to namreč, da Pula končno vendar-le leži v Avstriji! Pa da bi imel res kdo tako drzno čelo, da bi nas hotel matiti na našem delu.«

Tako je povedal »Polaer Morgenblatt« svoj »razon« listu »Popolo istriano«. Škoda le, da ni malce kontretiral tistega »svojega dela«, na katerem se ne pušča motiti! Ali ni to jako sumljivo, da ta novi nemški list vedno govori o svoji neizmerno važni nalogi, da pa noče in noče konkretno povedati, v čem da bo obstajalo to delo in kakovi da so mu končni cilji na teh — nemških tleh! Res čudno. Sicar pa je prav dobro povedal: Pula leži še v Avstriji! Samo to ga prosimo — da govorimo po načinu »Polaer Morgenblatta« —, naj izvoli vzeti na znanje, da poleg Italijanov in Nemcev je še nekdo drugi, ki ima svoje dolžnosti v deželi istrski, in ki mora paziti na to, da se radi dejstva, da Pula leži še v Avstriji, ne bo pozabljalo, da je Avstrija zemljepisen pojm, ki obseza rasne narodnost, med katerimi tvorijo Nemci — manjšina! In da se za to ne bo pozabljalo, da »nemško« ni identično z »avstrijskim«! In

da se slednjič ne bo pozabljalo, da s tem še ni poslužno avstrijskim interesom na slovan-skem jugu, ako kakov list deluje tu v smislu »Südmarke«.

Nemška šola v Škedenju. Kakor dozna jemo, se otvori po praznikih v Škedenju nemška zasebna šola pod imenom: »Deutsche Privat-Volksschule in Servola«. Za danes se vzdržujemo nadaljnih opazk, ki nam silijo v pero in hočemo navesti tu le imena mož, ki so sosebno zavzemali za ustanovitev te šole. Tiso bili: c. k. gimnazijalni profesor Unterforscher, c. k. dež. nadzornik dr. Fran Swida, c. k. vodja deklške šole na trgu Lipsia Karol Stolz in poleg teh še drugi njihovi c. k. učitelji in uradniki ter nekatere duhovske in privatne osebe, in med temi posebno vodja plavžev kranjske industrijalne družbe, Mayer.

Pater Volbert na nemškem delu. Od zanesljive strani se nam poroča, da je znani pater jezuit Volbert že nakupil v Trstu hišo, v kateri se nastanijo nemški jezuiti!

V karakteristiko tega nemškega propagandista naj navedemo tu neki njegov izrek, ki ga je bil storil v družbi svečnikov. Govorilo se je namreč o možnosti, da bo sedanji tržaški vladika imenovan nadškofom v Gorici. Na to je pripomnil pater Volbert: »Den Bischof Nagl lassen wir nicht weg, den wir brauchen ihn hier, damit er sein begonnenes Werk vollende. — Po slovenski: »Ne, škofa Nagla ne puštimo preč, kajti tu ga potrebujemo, da dovrši svoje zapričeto delo.«

Važna govora ob otvoritvi hotela »Union« v Ljubljani. Kakor smo že javili, je bil v soboto dopoludne slovesno odprt nov hotel »Union« v Ljubljani. Popoludne se je v hotelu vršil banket, katerega sta se med drugimi udeležila župan Hribar in dr. Šusteršič. Prvo napitnico je govoril storitelj »Uniona« in družbeni predsednik g. dr. Vinko Gregorič, ki je poudarjal, da je ta dan imeniten v razvoju slovenskega naroda.

Posebno važna sta govora, ki sta ju imela na banketu ljubljanski župan g. Ivan Hribar in dr. Ivan Šusteršič. Župan Hribar je razvijal nastopne misli:

Ko se je Ljubljana po potresu vzbujala iz spanja, uvideval sem, da marsikaj primanjkuje k temu, da bi bil razvitek mesta trjen. Posebno smo pogrešali v Ljubljani dobrega hotelstva. Potoval sem veliko po svetu in videl, kako drugod skrbe za povzdigo tujkega prometa, preprčani, da tujski promet povzdiguje blaginjo dotičnega kraja, obrt in trgovino. Želel sem si od nekdaj kaj takega v Ljubljani. V lepo mesto se je razvila Ljubljana, a v hotelskih prilikah je zaostajala za drugimi mesti. Inicijativo sem že dajal za zboljšanje teh neprilic kranjski stavbinski družbi, tuje elemente sem že vspodbujal, a v svojo sramoto moram priznati, da nisem pričakoval od Slovencev tolike podjetnosti, da bi oživotali tako lepo podjetje, kakršnega danes vidimo. Našel se je med nami muž (Buran klicanje: Živio dr. Gregorič!), ki je imel pogum pokazati, da moremo stvoriti tudi sami iz sebe to, kar sem želel jaz, za kar sem vspodbujal že tuje moči. Dr. Gregorič je ta mož (Živio-klici); potoval je veliko po svetu, potoval z odprtimi očmi in videl, kako blagostanje je v deželah, kjer imajo bogat tujski promet. Mož dejanja je prešel k dejanju. Ko se ni nihče nadejal, vztrajaločena je bila Ljubljana z vstopom, da se je postavil konsorcijski, ki si je postavil v namen zgraditi v Ljubljani hotel v najmodernejšem slogu. Mnogo jih je bilo, ki so pri tem z glavo zmajevali, a zopet sebi v čast moram priznati, da jaz nisem bil med tistimi. Takoj sem videl, da je ideja zdrava, da je ta ideja velike vloke koristna, deželi kranjski in tudi slovenskemu narodu, kajti če se eno tako podjetje posreči, potem bo nastalo veselje za nova podjetja po lepi naš domovini. Kljub črnogledcu je delo krasno izgotovljeno; mogočen vtis naredi na vsakega že ta dvorana, v kateri smo gostoljubno vprejeti in skozi katere okna pošilja zlato solnce oživljajoče svoje žarke, kakor bi ono samo tudi se hotelo vradostiti nad to podjetnostjo. Ogledali smo si hotel, videli smo, da je modernejše urejen, da je to hotel, kakršnega ni več od Dunaja doli do globokega juga. Čast vaem, ki so k temu pripomogli, posebno g. dr. Vinko Gregoriču. Sedaj bo prva naša skrb, da se privabi kolikor

mogoče veliko tujcev. Oprta na ta hotel bo občina mogla pričeti veliko reklamo za Ljubljano in lepo našo domovino. (Dobro klici.) Že letos in potem vsako leto bom v proračunu mestne občine predlagal 4000 kron samo v reklame namene. Tega doslej brez takega hotela ni bilo mogoče; če bi se bila eb dosedanjih hotelskih razmerah delala reklama za Ljubljano, bi se to reklo Ljubljani škodo delati (Pričrejanje), kajti tujec, ki bi enkrat prišel, bi drugič ne prišel več in v krogih svojih znancev bi Ljubljano ne priporočal. Mednarodni potujoči publikum, ki potuje v zabavo, zahteva dobro urejenih hotelov. Velik del skrbí, velik del truda prevzel je mestni občinski odbor, ki je zgradil ta hotel. Podjetju želim najboljšega procvita. Kakor sta se našli danes tu dve slovenski stranki v slogi, tako naj bi iz danšnjega primera nastala sčasoma tudi drugod sloga. (Gromovito odobravanje). Najboljšega procvita želim podjetju, napijam odboru in mežu, ki je podajal za podjetje najlepše ideje, g. dr. Vinku Gregoriču. (Viharno, vsestransko odobravanje, prisrčne ovacije g. dr. Gregoriču).

Ko se je dr. Vinko Gregorič zahvalil na napitnici, ter med drugim izjavil, da naj se presoja delo, ne pa osebe, je pred sednik »Ljudske posojilnice« g. dr. Ivan Šusteršič izjavil nastopno:

»Nisem imel ramena danes govoriti in mislil sem, da ne bo prilike, da bi jaz poprijel za besedo. Blage in resnične besede g. ljubljanskega župana pa so me napotile, da sem se tudi jaz oglašil k besedi. Politični nasprotniki smo, a politični nasprotniki sedmo pri mizi in vsi se veselimo svojega dela. Radujemo se izvršenega krasnega dejanja! In vprašam Vas: ali ne bi moglo biti vedno tako, da bi se vsakega dejanja veselili vsi, ki ljubimo domovino, ne vprašujoč, kdo je dejanje izvršil? Tu ne veljajo politična nasprotstva, vsi se radujemo nad tem, kar je domovini v blagor in napredek. Če je gospod župan ljubljanski proslavljal modernost te stavbe: se pa mi veselimo modernega župana in če smo tudi politični nasprotniki, pogum imamo in resničelnost, da vse zasluže tega župana odkritosrčno priznavamo. Gospod župan je omenjal idealne podobe sloge: kakor kaže ta dvorana danes prvokrat podoba sloge, da bi se iz te sloge izcimila tudi druga sloga. Kateri resnični prijatelj domovine, katerega srce bije za toliko let teptano slovensko zemljo, katerega srce na hrepeni po slogi, katero je omenjal velečastjeni naš prvi maščan g. župan? Dvigam čašo, da bi se uresničila blaga želja g. župana izrečena ravno kar v naši sredi, in napijam g. županu kot modernemu županu moderne ljubljane Ljubljane. Te besede so izvabile nepopisno navdušenje. Vse je hitelo h govorniku in gosp. županu, napijajoč obema.

Za dr. Šusteršičem so še govorili kano nik Sušnik, Jeglič, Kregar, Vancas in Frančič, ki je v imenu navzočih časnika-jav povzročil, da naj bi bilo narodno-gospodarsko polje ono tistišče, na katerem se lahko najdejo vsi Slovenci v bratskem objemu.

Slovanski mladini. Prejeli smo: V jesenskem času prihaja v naše mesto mnogo slovenskih mladeničev in mož. Mnogi teh dobivajo stalno delo in se naseljujejo tu za stalno.

Večina se jih vpiše v naša delavska društva, ter so tako zavarovani za slučaj bolezni.

Do tu je vse prav. Prav pa ni, da se ti novi naši bratje malo, ali čisto nič ne brigajo za naše družabno življenje.

Mi imamo tu, zraven delavskih društev, tudi pevska društva. In ker je gotovo mnogo kateri novodošlec že pel v kakem pevskem zboru na deželi, bi bilo prav potrebno in naravno, da bi tudi tu sodeloval v enem ali drugem pevskem društvu. Res je, da treba v pevskih društvih plačevati malo tednino, toda, odškodnina za to malenkostno žrtvo ne izostaja. Kdor sodeluje v naših pevskih društvih, se zraven petja uči tudi dostojnega vedenja, se obvaruje slabih družb in pa one nesreče, v katero čisto zabreduje nezkušen mladenič, namreč igre in s to združenega pijančevanja.

Ne samo oni, ki so že peli, ampak tudi oni, ki še niso sodelovali na umetniški petju, bi storili dobro, ako se zgledajo pri enem ali drugem našem pevskem društvu, kjer bodo dobrodošli, ako imajo zmožnosti za petje.

Mi opazujemo na onih naših ljudeh, ki so sodelovali v kakem pevskem društvu, znake civilizacije, kakoršnjih je težko opaziti na onih, ki se izogibljujejo družabnemu življenju.

Ker pa trebamo zavednih ljudi, s katerimi se morajo množiti naše narodne vrste, prosimo še enkrat: ne izgubljajte se po mestu in ne zabavajte v slabe družbe, ko imate priliko, da postanete ugledni in spoštovani udje naše slovenske družine!

Star pevec.

Zaveš za pospeševanje obrti v Gorič priredi razstavo izdelkov rokodelskih učencev za sezanski okraj v Nabrežini dne 29. oktobra t. l. Razstava bode odprta osem dni od 10. ure zjutraj do 4. ure popoldne. Vstop brezplačen. Zastopane so vse rokodelske obrti sezanskega okraja. Vredno je, da ni vsakdo razstavo ogleda, pa ne samo iz Nabrežine, ampak tudi iz drugih občin.

Odsek za »slovenski legit. list v korist »družbe sv. Cirila in Metodija«, ki ga je zaključilo društvo svobodnomiselnih slovenskih akademikov »Sava« na Dunaju, naznanja, da so vsprejela sledeča društva legit. liste kakor društveno izkaznico: sl. društvo slovenskih književnikov in časnika-jev v Ljubljani 300 K; akad. društvo »klub slovenskih tehnikov v Pragi« 50 K; akad. društvo »Ilirija« v Pragi 50 K; akad. tehn. društvo »Triglav« v Gradcu 50 K.

Dalje je naročil pripravljalni odbor »Mariborskega Sokola« v svrhu razpečevanja 300 komadov, za kar se mu tem potem najiskreneje zahvaljujemo. O enem se obračamo na vsa slavna društva, da uvedejo društveno izkaznico, kajti s tem ne koristijo le sebi, ampak tudi naši prepotrebni »družbi sv. Cirila in Metodija«. Obračamo se tudi na vsa sl. akad. društva s prošnjo, da naroče društvene izkaznice, ki jih je odsek navlašč v to svrhu dal opremiti s plačilno lestvico.

Naročila in informacije naj se pošiljajo: Odsak za »vseslov. legit. list«. — Dunaj VIII/I. Alstrasse 7. II. 17.

O d e k

za »Vseslov. legit. list«.

Lloydove vožnje v Odeso — ustavljene. Ravnateljstvo avstrijskega Lloydja je preobšilo, da je bilo valed nastalih novih semirov v Odesi primorano ustaviti do daljše odredbe promet s blagom v Odeso. Ruske parobrodarke družbe so glasom brzojavk iz Odesa tudi ustavile svo službo.

Nezveste služkinje. — Gospa Augusta Fortuna, stanujoča v ulici sv. Sergija št. 3, je prijavila včeraj popoldne na policiji, da jo je nje služkinja 33letna Marija D. kar hkratu pustila na cedilu, a odhaja da je odnesla seboj več komradov moške in ženske obleke v skupni vrednosti 100 kron.

— Istotako je prijavila na policiji včeraj popoldne gospa Marija Lisjak, stanujoča v ulici dei Baccchi št. 19, da jo je pustila na cedilu nje služkinja Frančiška Sch., ukradši jej par čevljev, rjuho, srnjico in še nekaj drugega perila v skupni vrednosti 10 kron.

Sleparka. Včeraj popoldne je prišla v trgovino z jestvinami gospod Josipa Luin, ki se nahaja v ulici Giacinto Gallina, neka mlada deklinja in se predstavlja za služkinjo poštnega uradnika gospoda Antona Hoff-a, ki da je ravno prišel z Dunaja in stanuje v ulici del Farneto št. 32. Dejala je, da jo je gospod Hoff poslal, naj naroči pri Luinu več močeno jestvin, katere naj potem Luinov težak prinese na dom gospoda Hoff-a, namreč v hišo št. 32 v ulici del Farneto, in sicer v tretje nadstropje vrata št. 5.

Gospod Luin jej je veroval in pisal vse kar mu je ona naročala. Naročila je tako za 176 K raznih jestvin, a od teh si je dala izročiti za 10 kron in 46 stotink blaga, češ, da to bo sama nesla domov, ker to da najajunjeje potrebuje.

Luinu se je to zdelo nekako sumljivo. Vendar ji je izročil ono blago in jo pustil oditi. A takoj za njo je poslal enega svojih poslov s naročilom, naj pazi, kam da bo šla. Posel je šel res za njo in ji sledil do vogala ulic del Farneto in dei Baccchi. Tu je pa deklinja krenila proti ulici Stadion in Luinov posel jo ni videl več. Šel je pa v hišo št. 32 v ulici del Farneto in tam povprašal po poštnem uradniku gospodu Antonu Hoff-u. Tega gospoda pa v hiši ni nihče poznal.

Na to se je Luinov posel vrnil v prodajalnico svojega gospodarja. A kako se je

sačudil, ko je, vstopivši v prodajalnico, zagledal zopet tam ono deklinjo. Ta je bila namreč prišla k Luinu povedat, da gospod Hoff želi nemudoma imeti eno celo gajat. Gospod Luin jej je že hotel postreči in je že polagal gajat na tehtnico, ko je vstopil njegov posel in mu namignil, naj nikar ne daja ničesar. Zatem je pa posel povedal Luinu kaj je opravil in kaj je zvedel, na kar je dal Luin poklicati redarje, ki so premeteno deklinjo aretovali in jo odvedli na policijo.

Na policiji je pa povedala, da je 20-letna brezposelna služkinja Josipina C., doma iz Šampasa na Vipavskem, in da stanuje pri Ani Fatur v ulici Stadion št. 19. Skrito pod obleko je imela vse blago, ki jej je bil Luin prej izročil. Seveda so jej to blago vzeli in jo potem djali pod ključ.

Darovi.

Za moško podružnico družbe sv. Cirila in Metodija je nabral gosp. Vladko v veseli družbi K 3.90.

Društvene vesti in zabave.

Oddelek pevskega društva »Kolo« priredi dne 2. novembra, to je na praznik sv. Justa izlet v Barkovlje in v tamošnjem »Narodnem domu« pevske zabavo. Pevo in pavke naj se zberejo od 1. do 2. ure popoldne v gostilni »pri Francu« v ulici Geppa.

Pevski društvi »Velesila« iz Škedenja in »Slava« iz Sv. M. Magdalene spoduje v I. okraju tržaške okolice nastopita skupno jutri dne 1. novembra na škedenjskem pokopališču, kjer zapojeti milim in nepozabim pokojnikom ganljive slovenske nagrobnice. Po dovršenem negrebnem petju se pevske društvi snideta v gostilni »Gospodarskega društva« v Škedenju ter priredita skupno pevske zabavo.

Prijatelji petja dobro došli!

Zadnje brzojavne vesti.

Socijalno-demokratski shod.

DUNAJ 30. Socijalno demokratski shod je bil danes odpravljen. Tekom debate so češki govorniki ostro kritizirali poročilo o poslovanju, vedenje vodstva stranke in Dunaja. Konečno je bil vodstvu stranke podeljen absolutorij. Tudi debata o parlamentarnem delovanju je bila precej živahna, pri čemer so Čehi ugovarjali izvajanjem nemških govornikov. Konečno je bila debata odgodjena na jutri.

Predsednik Loubet na Portugalskem.

CINTRA 30. V soboto ta kraj in kraljica odpotovala v Caseres. Predsedaik Loubet se je vrnil v Lizbono, da je na francoskem odposlanstvu vsprejel člene francoske kolonije.

CASCAES 30. Predsednik Loubet je v soboto ob 10. uri zvečer došel semkaj. Vsprejel ga je kralj ter ga spremil na teraso trdnjave, kjer so že bili kraljica in kraljeva rodbina, da pozdravijo predsednika.

Nato je bila večerja, katere so se vdeležili predsednik Loubet, kralj in kraljica, vojvoda Oportaki in prestolonaslednik. Ob 12. in pol uri je predsednik odpotoval v Belem, kamor je došel ob 2. uri zjutraj.

Koledar in vreme. Danes: Volbenk, škof; Srečko; Stojšava. — Jutri: Vsi svetniki; Ljubomil; Cviljenja. — Temperatura včeraj: ob 2. uri popoldne + 12.5° Celsius. — Vreme včeraj: lepo, tu pa tam oblačno.

Trgovina.

Borza poročila dne 30. oktobra
Tržaška borza.

Napoleon K 19.13—19.16 angleški lire K — do —, London kratak termin K 240.30—240.45 Francija K 95.57—95.65 Italija K 95.65—95.75 alijanski bankovci — Nemški — 117.50—117.57, avstrijska ednotas — 99.90, 100.20 ogrska krona K 117.50—117.57, italijanska reu — 672.— 674.— državne železnice K 672.— 674.— Lomb. 124.—126.—, Lloydove akcije K 770.— 780.— Srečke: Tisa K 331.75—335.75, Kredit a — 96.— do 483.—, Bodenkredit 1880 K 302.— 310.—, denekredit 1889 K 302.— 310.—, Turška K 146.— do 148.— Srbake — do —

Dunajska borza ob 2. uri pop.

	predčeraš danes
Državni do g v papirju	100.70 100.65
" " srebru	100.70 100.65
Avstrijska renta v zlatu	113.40 113.35
" " kronah 4%	100.— 100.—
Avst. investicijska renta 3 1/2%	91.60 91.55
Ogrska renta v zlatu 4%	113.80 113.95
" " kronah 4%	95.85 95.45
" " 3 1/2%	86.— 86.16
Akcije nacionalne banke	1633.— 1639.—
Kreditne akcije	672.25 672.50
London, 10 Latr.	240.30 240.20
100 državnih mark	117.45 117.42 1/2
20 mark	23.48 23.49
20 frankov	19.13 19.15
100 ital. lir	95.70 95.70
Oesarski cekini	11.32 11.32

Pariz in londonska borza.

Pariz. (Sklep.) — Francoska renta 99.45, italijanska renta 105.52, španska exterior 52.1, atcijske otomanske banke 604.—, Manjice na London 251.43.

Pariz. (Sklep.) Avstrijske državne železnice — Lombard 129.—, avstrijske turške rente 90.10, avstrijska zlata renta 99.25, ogrska 4%, renta 96.60, Ljendarba 478.—, turška renta 132.50, pariska banka 15.65, italijanske m, jonalske akcije —, avstrij. do 16.77, Slabotna. — London. (Sklep.) Konsolidirana do 85 1/2, Lombard 5.—, srebru 28 1/2, španska renta 91 1/2, Bjanska renta 104 1/2, tržni razmet, 4 1/2, m, g, 4.—, Dunaju —, Malčna. —

Tržna poročila 30. oktobra

Budimpešta. Pšenica za okt. K — do —, K —, rž za okt. K — do —, oves za okt. od K — do —, koruza za maj K 13.98 do K 14.—

Pšenica: ponudbe in povpraševanje srednje tendence mitva. Prodaja 22.000 met. stotov, za 5 do 10 st. nižje. Druga žita nespremeneno. — Vreme: mrz.

Havre. (Sklep.) Kava Santos —, rage za okt. mesec po 50 kg 46 1/2 frk, za dec 46 1/2. Mirno.

New-York. (Otvor.) — Kava Rio de Janeiro dohava. Mirno za 10 do 15 st. nižje. Prodaja: 5000 vreč.

Hamburg. (Sklep. pop.) Kava Santos good average za oktober —, za dec 37 1/2, za maj 38 1/2, — Salno. Kava Santos 100, 39—40, navarna reza 31—32, 33—34, 35—36.

Hamburg. (Sklep.) Sladkor za oktober, 16.30, za november 16.35, za dec. 16.5, za januar 16.75, za febr. 16.8, za marec 16.65. — Mirno. Vreme: lepo.

Sladkor tuzem ki Centrifugal 5 promn. šed K 70 — do 72.—, za nov.-avgust K 65.50 do 66.50 Concasne in Melisiti promptno K 72.50, za nov.-avgust K 67.50 do 68.—.

London. Sladkor iz repe surov 8 1/2, — Malčno.

Pariz. KZ za tekoči mesec 15.75, za november 15.75, za nov.-februar 6 — januar-april 16.35 (mirno). — Pšenica za tekoči mesec 22.95, za november 23.2, za november-februar 23.5, za jan.-april 23.90 (mirno). Moka za tekoči mesec 33.15, za nov. 30.65, za nov.-februar 30.95, za jan.-april 31.15 (mirno). — Repična olja za tekoči mesec 52 1/2, za nov. 52 1/2, za november-dec. 53 1/2, za januar-april 54.— (salno). — Spirit za tekoči mesec 32 1/2, za nov. 31 1/2, za jan.-april 32.— za maj-avg. 33 1/2 (mirno). — Sladkor surov 37 1/2, za nov. 19 1/2—19 3/4, mirno, bol za tekoči mesec 23 1/2, za nov. 23 1/2, za oktober-januar 23 1/2, — za januar-april 24 1/2 (malčno) raduraz 57—57 1/2. Vreme: jasno.

Tovarna pohištva
Aleksander Levi Minzi
ulica Tesa 5tv. 52. A (lastna hiša).
ZALOGA:
PIAZZA ROSARIO (šolske poslopje).
Gone, da se ni bati nobene konkurence.
Sprejemajo se vsakovrstna dela tudi po posebnih načrtih.
Ilustrovan cenik brezplačno in franco

Serravallo-vo železnato kina vino

za bolehe otroke in rekonvalescente.

Provzroča voljo do jedi, utrjuje želodec in ojačuje organizem.

Priporočeno od najslovečih zdravnikov v vseh
jih, kadar je treba se po boleznih ojačiti.

Obstojno s 16 kolajnami na raznih razstavah in z nad 3000 zdravniškimi priporočili.

I. SERRAVALLO

== Trst ==

MALA OZNANILA

V novi prodajalnici jestvin in kolonijal Petra Petermel v ulici Giulia št. 76 je dobili vsakovrstne jestvine: kavo, riž, testenine (napeljske), sladkor, turško in belo moko, naravno maslo, evde, mlie, jedlino olje prve vrste po 36 novč.

— Blago vedno sveže. —

Tomasoni Ulisse
Trst slikar-dekorater.
Sprejema delo na delih. Dekoracije sob s papirjem. Slikanje sob in napisov v vseh slogih in na vse načine. Ponarejen les in marmor. Barvanje pohištva, podov itd. Vse po smernih cenah, točno in hitro. — Delavnica: ulica Jga Fossolo št. 19.

Podpisani priporoča svojo
NOVO PEKARNO IN SLADČIČARNO
pri Sv. Jakobu
Sreška ulica 12 (stara št. 108).
Vedno svež kruh. Pošilja-
nje na dom. Sprejema na-
ročila in domači kruh v
pecivo. Postrežba točna.
Benedikt Suban.

= Nova zaloga =
ovsa in sena na debelo in
drobno M. vd. Zerqueni-
ul. Pierluigi di Palestrina
(prej ul. delle Acque) vogal
ul. Coroneo.

Svoji k svojim!
Podpisani priporoča svojo
zalogo oglja, drva, pre-
maga in drugo razno kur-
javo ter petrolej. Poši-
ljanje na dom.
Josip Muha,
ul. Cavana (uhod ulica Ca-
vazzani št. 3).

Iv. Kopač
svečar v Gorici
priporoča priznani naj-
boljše in najcenejše
voščene sveče
Cenik brezplačno in franko.

?

MIRODILNICA
Henrik Bonetta
ul. Carradori 18 (vogal Beppa)
Specializirana navadnih in me-
dicinalnih drog, barr, pokosti,
lakov, škrek, čepcev, navad-
nega in parfumnega mila, pe-
troleja, spirita (žeste) za go-
reti. — Barvilo za čiščenje
vina.
Nizke cene.
Prodaja na debelo in drobno

Tržaški grafični zavod
A. G. Salom
TRST — Corso št. 2 — Telefon 742
Pečati od kavčuka, kovine ali elastike.
Numeratori. Paginatori. Vreže. Artistični in trgovski
pečati. Pisalni stroji ter stroji za pomnoževanje s pri-
padki. Napisi in črke od čina, bronu in pokosti. Fonog-
rafi. gramofoni, cilindri in plošče. Eliografični papir za
pomnoževanje s pomočjo luči. — Mehanična delavnica
za popraviljanje pisalnih strojev vseh vrst.
Se govori slovensko in hrvaško.

PUMPE akoravno mno-
gokoristne in malih stro-
škov so pri nas le malo
upeljane, ker gospodari ne
znajo katerih bi potrebovali
in kako jih nastaviti. —
O tem daja podpisani rad
nasvete, ter prodaja pumpe
za vsako potrebo po zmer-
nih cenah in z jamstvom.
ŽIVIC I DRJ
TRST, trg. ulica št. 2

Narodni kolek je
v dobiti pri upravi
„Edinosti“

TOVARNA POHIŠTVA IGNAC KRON
TRST, ULICA CASSA DI RISPARMIO 5
IZKLOVANJE PO NAJMODERNEJSIH ZARTEVAN
KATALOGI BREZPLAČNO.

Vsaki dan
dohaja velika množina fuštanja in blaga za ženske obleke,
same novosti v
trgovino z manifakturnim blagom
ulica Barriera
vecchia št. 34. **Artur Pontini** ulica Barriera
vecchia št. 34.
po jako konkurenčnih cenah.
Bogat izbor perila, spodnjega oblačila,
modercev, čipk, drobnarij in nakitov.

Začudenje vzbuja!
Mesto K 18
le K 7

Krasna Gloria remontoirska srebrna ura s 3
močnimi pokrovi in z odskočnim pokrovom,
bogato gravirana, točno idoča, 3 letno jamstvo
pošilja po povzetju za samo K 7—
Tovarna ur I. KÖNIG
Dunaj, VII. Westbahnstrasse št. 36/117.

F. Pertot urar
TRST - ul. Poste nove št. 9
priporoča velik izbor ur: Omega,
Schaffhouse, Longines, Tavenas itd.
kakor tudi zlate, srebrne in kovinske
ure za gospe. Izbor ur za birmo.
Sprejema popraviljanja po nizkih cenah.

V najem se odda stanovanje: kuhinja,
tri sobe. K 24— na mesec.
Roccol št. 119.

Nad 40-leten vseh.
Najstarejša medicinska specialiteta naše
pokrajine.
PASTIGLIE PRENDINI
(od ogolunjene sladke škorje)
Iznajatelj in izdajatelj P. PRENDINI
v TRSTU.
Odlikovane z kolajnam in diplomami na
prvih mednarodnih razstavah.
Počasene se zaupanjem odličnih zdrav-
nikov ter predpisane kot domače zdravilo
pri: grlobolu, kašlju, hripavosti, upa-
danju glasu, kataru.
Zamorejo jih vživati tudi otroci, nadalje
pevci, govorniki ter učitelji, da zadobe
čist in svež glas.
NB. Pazite na nepošteno ponarejanja ter
zahtevajte vedno „Pastiglie Prendini“.
V škatlicah: v lekarni „Prendini v
Trstu“ ter v vseh boljših lekarnah tukaj
in v Evropi.

Dobro znana zaloga
manifaktur v partijah
ki se je nahajala na Piazza nuova
vogal ul. S. Caterina št. 8 se je
preselila dne 24. avgusta v ravno-
isto ulico št. 1, zraven „Kavarne
Metropole“ (vogal Corso).
Pekarna, sladčičarna in tovarna biškotov
Vinko Škerk
TRST — ulica Acquedotto št. 15 — TRST
Filijalka v ulici Miramare št. 13
Raznovrsten kruh, moka prvih tovarn, sprejema na-
ročbe na najhitrejšo pečivo ter dostavlja kruh na dom.
Za obilen obisk se toplo priporoča cenj. občinstvu.

ANTON SKERL

mehanič, zaprišezeni zvedenec.
Trst - Carlo Goldonijev trg II. - Trst.
Zastopnik tovarne koles in motokoles „Puch“.
Napeljava in zaloga električnih zvočkov. Izključna
prodaja gramofonov, zvonofonov in fonografov. Zaloga
priprav za točiti pivo. Lastna mehanična delavnica za
popraviljanje šivalnih strojev, koles, motokoles itd.
Velika zaloga pripadkov po tovarniških cenah.
TELEFON št. 1734.

Čudo v ceno!
500 komadov samo za gold. 1-85.
Ena krasna zamajeno dobro idoča precizijska ura
na 36 urni tek s pozlačeno verižico 1 krasna spila
s ponar. biseri, kravato, 1 pozlačen prstan s ponar.
kamnom za gospe ali dame, 1 krasna garnitura
gumbov iz 3/4 double zlata za manšete, ovratnik in
prsa, 6 platnenih žepnih rut, 1 jako lepa žepna pi-
salna oprava, 1 krasno žepno ogledalo v škatlici z
glavnikom, 1 lepo dišeče toaletno milo, 1 vez. be-
ležnica, 12 razglednic slavni umetnikov zadnjega
stoletja, 72 angl. pisalnih peres in 395 raznih reči,
ki so v hiši neobhodno potrebne. Vse skupaj z uro,
ki je sama toliko vredna, stane le gold. 1-85.
Pošilja na povzetje ali predplačilo.
H. SPINGARN, Krakov št. 43.
Kdor naroči 2 zavitka, vdobi v dar 1 lep žepni
nožič na dve rezili, pri več kot 2 zavitkih se priloži
vsakemu po 1 tak nožič. Za kar ne ugaja se denar
tako povrne.

10.000 parov obuvala
4 pare čevljev za samo K 5-20
prodaja radi nakupa velike množine toliko
časa, dokler traja zaloga in sicer 1 par čev-
ljev za gospe, 1 par čizmov za dame, ru-
javih ali od črnega usnja z močnim podko-
vanim podplatom, najnovije mode in 1 par
moških in 1 par ženskih modnih čizmov, ele-
gantno napravljenih ter lahki za nositi. Vsi
4 pari le K 5-20 — Pri naročbi zadostuje
dolgot stopala. Pošilja po povzetju. — Izvoz
obuvala **SPINGARN, Krakov 64.** —
Zamena dovoljena ali denar nazaj, tedaj
rizik izključen.

FILJALKA
c. kr. privil
AVSTR. KREDITNEGA ZAVODA
za trgovino in obrt v Trstu
sprejema:
denar za obrestovanje v kronah
za blagajniške nakaze na naslovljena vložna pisma
proti 4 dnevni odpovedi 2 1/2 %
proti 8 dnevni odpovedi 3 1/2 %
proti 30 dnevni odpovedi 4 1/2 %
v zlatih napolnjenih na vložna pisma
proti 30 dnevni odpovedi 2 1/2 %
proti 3 mes. „ 3 1/2 %
proti 6 mes. „ 4 1/2 %
Za dosedaj se v prometu se nahajajoči blagajniški
nakazi in v kronah glaseča se vložna pisma stopi v
veljavo spremenjena obrestna mera po pogodbenem
odpovednem roku dne 28. oktobra o. d. 1. novembra
odn. 23. novembra.
Bancogiro v kronah
z 2 1/2 % takoj v vsakem znesku.
Krone in zati napolnjeni na tekoči račun
po dogovorjenih pogojih, koji se stavijo od časa do
časa in sicer po roku odpovedi.
Izdaja nakaznice
za Dunaj, Bozen, Bušimpešto, Brno, Feldkirch, Pulj,
Karlove var. Keko, Lvov, Prago, Reichenberg, Opavo
kakor tudi Zagreb, Arad, Belice, Gablonz, Gradec,
Hermanstadt, Inomosti, Celovec, Ljubljano, Linc, Olo-
muc, Sazs, Solnograd, Fünfkirchen, Velikavardinec
Kašov, Kečemet, Kronstadt, Sopronj, Raab, Sabatki,
in Temešvar
prosto stroškov.
Se bavi s kupovanjem in prodajo
deviz, drobiža in vrednostij.
Sprejema iztirjevanje
taljandov, dvignjenih vrednosti, kakor tudi vseh
drugih iztirjevanj.
Daja predujme
na Warrante in vrednosti po jako zmernih pogojih.
Kredit na karikacijske listine
se otvorijo v Londonu, Parizu, Berlinu in drugih
mestih po ugodnih cenah.
Kreditna pisma
se izdajajo v katerosikoli mesto.
Hranila.
Sprejema se v pohranu vrednostne listine, zlat in
srebrni denar in bančni listi. Pogoje daja blagajna
zavoda.
Menične nakaznice.
Pri blagajni zavoda se izplačujejo menične nakaznice
„Banca d'Italia“ v italijanskih lirah ali v kronah
po dnevnem kurzu.

Barvarnica, pralnica in čistilnica na suho
na parno moč
Albin Boegan
Trst - ul. Farneto št. 11 - Trst.
Ne da bi se razdrila, se obleka barva, pere in
na suho očisti z največjo točnostjo. — Barva, pere
in lika se pregrinja, blago od pohištva, pokrivala
itd. — Na par se moči suknjeno blago.

Podpisana priporoča slav. občinstvu svojo

gostilno
ki se nahaja v
ul. Giovanni Bocaccio, vogal Via Gazzoletti
(ul. Miramar, vis-a-vis jahališča Bachschmit).
Toči vino prve vrste in pivo, ter kuhinja je
preskrbljena z gorkimi in mrzlimi jedili.
Priporočivši za obilen obisk bilježi spo-
štovanjem
MARIJA vdova ČOKELJ.

Nova prodajalnica klobukov
David Osmo
v ulici Barriera vecchia št. 5.
Velik izbor klobukov, lastne delavnice, razno-
vrstnih kap za moške in ženske.
Brez konkurenčne cene.

Assicurazioni generali
V TRSTU.
(Društvo ustanovljeno leta 1831.)
To društvo je raztegnolo svoje delovanje na vse veje
zavarovanja, posebno pa: na zavarovanje proti po-
žaru zavarovanje po morju in po kopnem odposlanega
blaga in zavarovanje na življenje.
Društvena glavica in servisa dne
31. decembra 1902. kron 208,632.918.73
Premije za poterjati v naslednjih
letih 82,371.681.24
Glavnica za zavarovanje življenja
do 31. decembra 1902. 611,558.22.13
Plačana povračila:
a) v letu 1902. 5,2473.446.68
b) od začetka društva do 31.
decembra 1902. 742,014.072.65
Letni računi, izhaz dosedaj plačanih oškodovanj
tarife in pogoje za zavarovanja in sploh vsa natanč-
na pojasnila se dobe v Trstu v uradu društva Via
della Stazione št. 88/81 v lastnej hiši.

Mož, ki govori hrvatsko in nekaj
italijanskega jezika, išče
službo za voznika. Ivan Hrvat, Broletto
št. 244.

Mejnarodno spedijsko posredovanje
Caro & Jellinek
Trst ul. Romagna št. 2 Trst.
TELEFON št. 1627
Podružnice: Dunaj, Budapešt in
Lvov.
Zastopstva na vseh glavnih trgih
tu- in inozemstva.
Se priporoča za preskrbljenje
seljenj s zaprtimi blazinjenimi vo-
zovi za pohištvo toli v mestu koli
v tu in inozemstvu.
Pakovanje za prevoz po morju.
Posebno ugodni pogoji za vojaške osebe in
državne uradnike
Posiljate vsake vrste po stalni nizki prevoznini.
Proračuni brezplačno.

Častim si naznaniti svojim
prijateljem in sploh cenjenemu
občinstvu, da odprem
danes svojo gostilno
Trattoria „Alla Valle
di Rojano“
v Rojanu št. 1
Pri tej priliki se priporočam za
blagohoten obisk svoje gostilne, katera
je v vsakem obziru elegantno oprem-
ljena in še posebej založena z najbolj-
šimi vini. Cene vinu so: domače 48,
istrsko 40, za ven 36, dalmatinsko iz
Omišlja 36, belo sladko rebula 48, do-
mače belo 48, vermut in marsala, re-
fošk itd.
Kuhinja vedno pripravljena. Pivo
Dreher in Plzen I. vrste.
Nadejaje se mnogobrojnega obiska
se v naprej zahvaljuje udani
Ivan Marija Bole.

„Slavija“
vzajemna zavarovalna banka v Pragi. — Rezervni fond 31.865.386-80 K, izplačane odškodnine: 82.737.159-57 K.
Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države s vsehskoti slovensko-narodno upravo.
Vsa popajzila daje:
Generalni zastop v Ljubljani, čegar pisarne so v lastni bančni hiši v Gospodskih ulicah 12

Zavaruje poslopja in premičnine proti
požarnim škodam po najnižjih cenah.
Škoda cenjuje takoj in najkrajše.
Ukiva najboljši sloves, koder posluje.
Dovoljuje iz čistega dobička izdatne
podpore v narodne in občnkoristne
namen.